

PROJECTPLAN EVZ GROOTE WETERING

COLOFON

PROJECTPLAN EVZ GROOTE WETERING

OPDRACHTNEMER	<i>idverde</i> Advies Willemsplein 2-4 5211 AK 's-Hertogenbosch T 073 205 11 00 E advies@idverde.nl
OPGESTELD DOOR VRIJGEGEVEN DOOR OPDRACHTGEVER	Anouk Gloudemans Dennis van Heumen Waterschap Aa en Maas Pettelaarpark 70 5216 PP 's-Hertogenbosch Postbus 5049 5201 GA 's-Hertogenbosch T: 073-6156666 F: 073-6156600 E: info@aaenmaas.nl
PROJECTNUMMER KENMERK	722200186 Projectplan Waterwet
Status VERSIE DATUM	Definitief 1 03-05-2022

Copyright 2022 *idverde*. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van *idverde*. *idverde* is niet aansprakelijk voor eventuele schade ontstaan bij gebruik van gegevens uit dit rapport.

INHOUDSOPGAVE

COLOFON	2
DEEL 1 - AANLEG VAN EVZ GROOTE WETERING	5
1.1 INLEIDING	5
1.1.1 Aanleiding	5
1.1.2 Doelstelling	5
1.1.2.1 Streefbeeld	5
1.2 LIGGING EN BEGRENZING PLANGEBIED	7
1.2.1 Ligging	7
1.2.2 Huidige inrichting	7
1.2.3 Eigendomssituatie	8
1.2.4 Bodem en grondwater	8
1.2.5 Hoogteligging	9
1.2.6 Flora en fauna	10
1.3 VISIE OP HET PROJECTGEBIED	11
1.3.1 Visie op de inrichting	11
1.4 DE INGREEP	12
1.4.1 Algemeen	12
1.4.2 Aanleg natuurvriendelijke oever- en plasdraszone	12
1.4.3 Aanleg laagte	12
1.4.4 Aanleg poel	12
1.4.6 Ontwikkelen kruidenrijk grasland	13
1.4.7 Aanleg struweel en bomen	13
1.5 EFFECTEN VAN HET PLAN	14
1.6 WIJZE VAN UITVOERING	15
1.6.1 Technische uitvoering en planning	15
1.6.2 Uitvoeringsvoorwaarden	15
1.7 TE TREFFEN VOORZIENINGEN	16
1.7.1 Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering	16
1.7.2 Financieel nadeel	16
1.8 LEGGER, BEHEER EN ONDERHOUD	17
1.8.1 Legger	17
1.8.2 Beheer en onderhoud	17
1.8.2.1 Onderhoud	17
1.8.2.2 Onderhoudstaken	17
1.9 SAMENWERKING	20
1.9.1 Samenwerking	20
DEEL 2 – VERANTWOORDING	21
2.1 WETTEN, REGELS EN BELEID	22
2.1.1 Kaderrichtlijn Water	22
2.1.2 Regionaal Water en Bodem Programma (RWP) 2022-2027	22
2.1.3 Waterbeheerplan 2022-2027 (Waterschap Aa en Maas)	23
2.1.4 Bestemmingsplannen (gemeente)	23

2.1.5	Waterwet	25
2.1.7	Wet natuurbescherming	25
2.1.8	Wet op de Archeologische Monumentenzorg	26
2.1.9	Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken	26
2.1.10	Wet Bodembescherming	27
2.1.11	Interim omgevingsverordening	27
2.1.12	Explosieven	28
2.2	CONCLUSIES	29
	DEEL 3 – RECHTSBESCHERMING	30
3.1	PROCEDURE	30
3.1.1	Zienswijze	30
3.1.2	Beroep en hoger beroep	30
3.1.3	Crisis- en herstelwet	30
3.1.4	Verzoek om voorlopige voorziening	30
	DEEL 4 – BIJLAGEN	31

DEEL 1 - AANLEG VAN EVZ GROOTE WETERING

In deel 1 van het projectplan Waterwet wordt antwoord gegeven op het waarom, wat, waar, wie en hoe? Waarom wordt het project gedaan en wat is het doel? Waar ligt het plangebied en wat zijn de diverse onderdelen ervan? Wie zijn de belanghebbenden of de eigenaren? Wat zijn de effecten van het plan? En hoe wordt het project uitgevoerd?

1.1 INLEIDING

1.1.1 Aanleiding

Het Waterschap Aa en Maas staat voor de opgave om 400 km ecologische verbindingszone (EVZ) langs 53 waterlopen te realiseren. In de afgelopen jaren zijn er langs een aantal beken al een groot aantal trajecten ecologische verbindingszone ingericht. Binnen dit project worden een aantal trajecten ingericht die bijdragen aan de EVZ langs de groote wetering.

1.1.2 Doelstelling

Het doel van dit project is het realiseren van een robuuste Ecologische verbindingszone tussen de reeds ingerichte delen. De doelen voor deze EVZ's zijn opgenomen in de streefbeelden die het waterschap heeft opgesteld (bijlage 4) en omvatten ook doelstellingen vanuit de KaderRichtlijn Water (KRW)(hoofdstuk 2.2.1).

1.1.2.1 Streefbeeld

KRW-Doelstelling

De inrichting van de Groote Wetering dient aan de doelstellingen KaderRichtlijn Water te voldoen. Dit gebeurt vooral door het herinrichten van de oevers tot natuurvriendelijke oevers. Vanuit de KRW moet de Groote Wetering voldoen aan ecologische voorwaarden die behoren tot een gebufferd regionaal kanaal (M3).

Streefbeeld EVZ

De Groote Wetering ontspringt in het Maashorstgebied en stroomt via Nistelrode naar het oosten van Den Bosch, waar hij in de Aa uitmondt. De Groote Wetering passeert een aantal bosgebieden, waaronder Hooge Heide en Wamberg. Door het inrichten van de Groote Wetering als EVZ wordt de migratie mogelijk gemaakt tussen 'De Maashorst' (oostelijk van Nistelrode), de Hooge Heide, de Wamberg (Berlicum) en de uitstroom in de Aa voor de das en verschillende soorten amfibieën zoals de kamsalamander, de poelkikker en de rugstreeppad. De inrichting van de EVZ wordt gebaseerd op de eisen van de doelsoorten die zijn vastgesteld in het handboek "Ecologische streefbeelden voor de ecologische verbindingszones". In tabel 1 is een overzicht te zien van doelsoorten die zijn vastgesteld voor de EVZ langs de Groote Wetering.

Aan de EVZ Groote Wetering is het streefbeeld natte lijn, houtwal en nat kralensnoer toegekend.

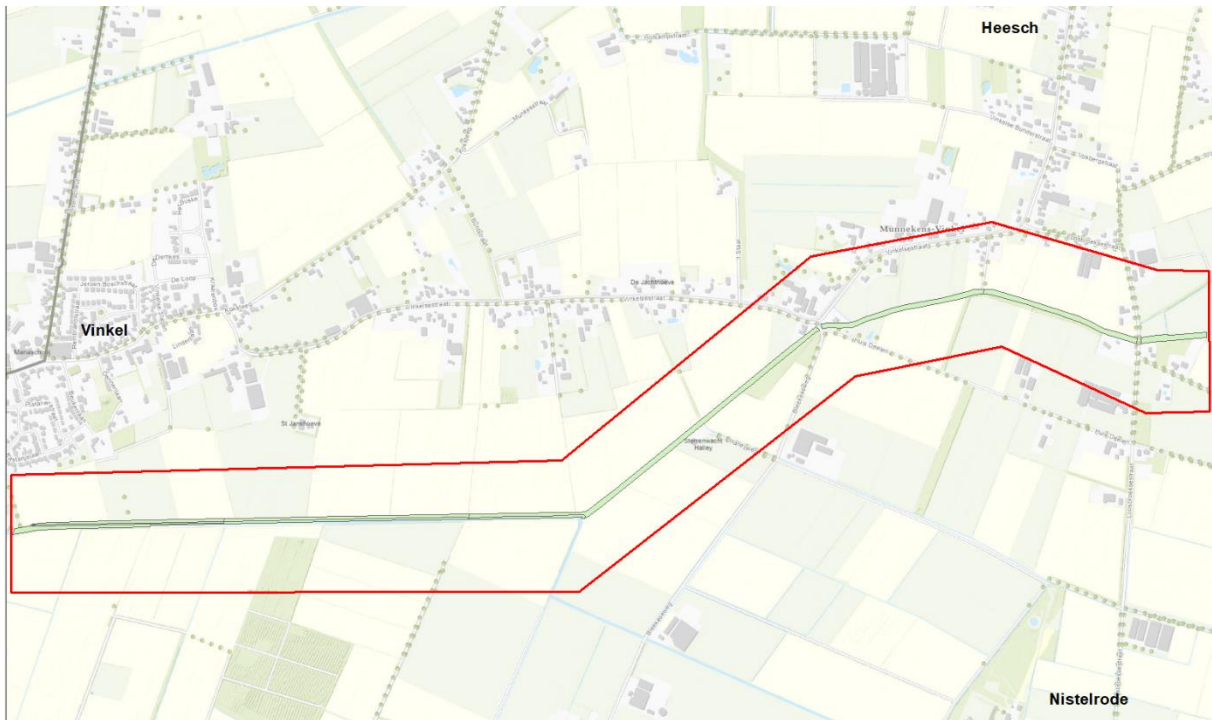
Doelsoorten	Meeliftende soorten
Das	Amfibieën overig/algemeen
Struweelvogels	Bittervoorn
Kamsalamander	Dagvlinders van droge habitats
Poelkikker	Libellen algemeen
Rugstreepad	
Kleine modderkruiper	
Drijvende waterweegbree	

Tabel 1 Voorkomende en meeliftende doelsoorten Grote Wetering

1.2 LIGGING EN BEGRENZING PLANGEBIED

1.2.1 Ligging

Het traject van de Grote Wetering dat wordt heringericht ligt in de gemeentes 's-Hertogenbosch en Bernheze. Het heeft een lengte van circa 3,5 km. Het traject van de Grote Wetering bevindt zich ten zuiden van Vinkel en wordt begrensd door de Brugstraat en de Grolderseweg. Binnen dit plangebied worden enkele percelen ingericht die in eigendom zijn van Waterschap Aa en Maas of partners. Het kaartje in figuur 1 geeft inzicht in de precieze ligging van het plangebied.

Figuur 1 Ligging traject Grote Wetering (Bron: Esri Nederland)

1.2.2 Huidige inrichting

De Grote Wetering is voor het grootste deel gegraven in dekzandvlaktes en heeft een onnatuurlijk karakter. Het is een A-waterloop, wat betekent dat het een oppervlaktewaterlichaam is met een maatgevende aan- en afvoer van meer dan 30 liter per seconde.

Figuur 2 en 3 Huidige situatie Grote Wetering

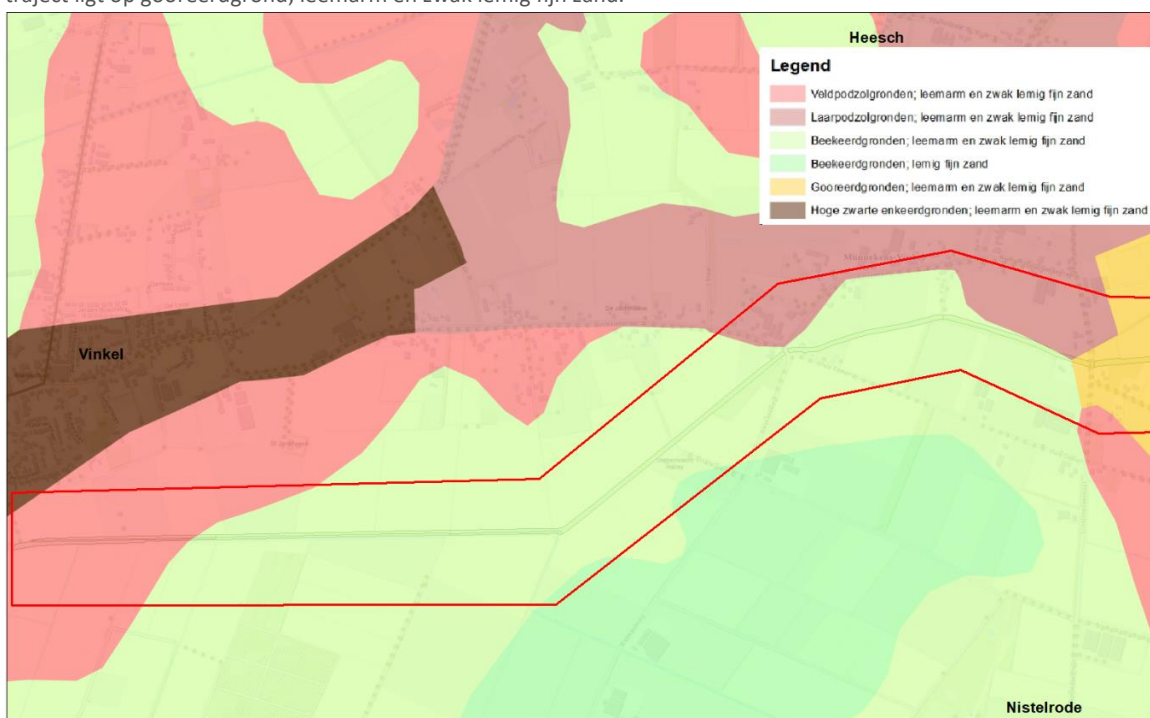
De oever is steil en bestaat uit een ruige vegetatie. Het traject dat beschreven wordt in dit Projectplan Waterwet sluit aan op een traject dat in een eerder stadium is ingericht als EVZ. Hier is een houtwal aanwezig en is een poel aangebracht. Op dit traject zijn een aantal kabels en leidingen aanwezig, zoals te zien op de inrichtingstekening in bijlage 1. In het westelijke deel ligt een waterleiding en een vrij verval riolering. In het oostelijke deel loopt een datakabel door het plangebied heen. Als laatste is er een buisleiding met gevaarlijke inhoud aanwezig, haaks op de Groote Wetering. Op het traject van de Groote Wetering zijn een tweetal kantelstuwen (204D en 204DA) aanwezig. De huidige inrichting van de Groote Wetering bestaat uit een rechte en landbouwkundige watergang. Aan beide zijden van de watergang is een strook van ca. 2 meter in eigendom. De percelen rondom het traject van de Groote Wetering zijn in gebruik als akker. Aan de noordzijde liggen een aantal woningen en aan de zuidzijde ligt sterrenwacht Halley. In de huidige situatie wordt het onderhoud bovenstrooms van de stuw 204C voornamelijk uitgevoerd vanaf de kant van de watergang en voor een deel met de boot.

1.2.3 Eigendomssituatie

Alle percelen waar ingrepen gedaan worden zijn in eigendom van Waterschap Aa en Maas en Staatsbosbeheer. Op de inrichtingstekeningen in bijlage 1 is te zien op welke kadastrale percelen de ingrepen betrekking hebben.

1.2.4 Bodem en grondwater

In het westen bestaat de grond rondom de Groote Wetering uit veldpodzolgrond, leemarm en zwak lemig fijn zand. Dan ligt het grootste deel van het traject op beekerdgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand. Het meest oostelijke deel van het traject ligt op gooreerdgrond; leemarm en zwak lemig fijn zand.

Figuur 4 Bodemkaart Groote Wetering (Bron: Esri Nederland)

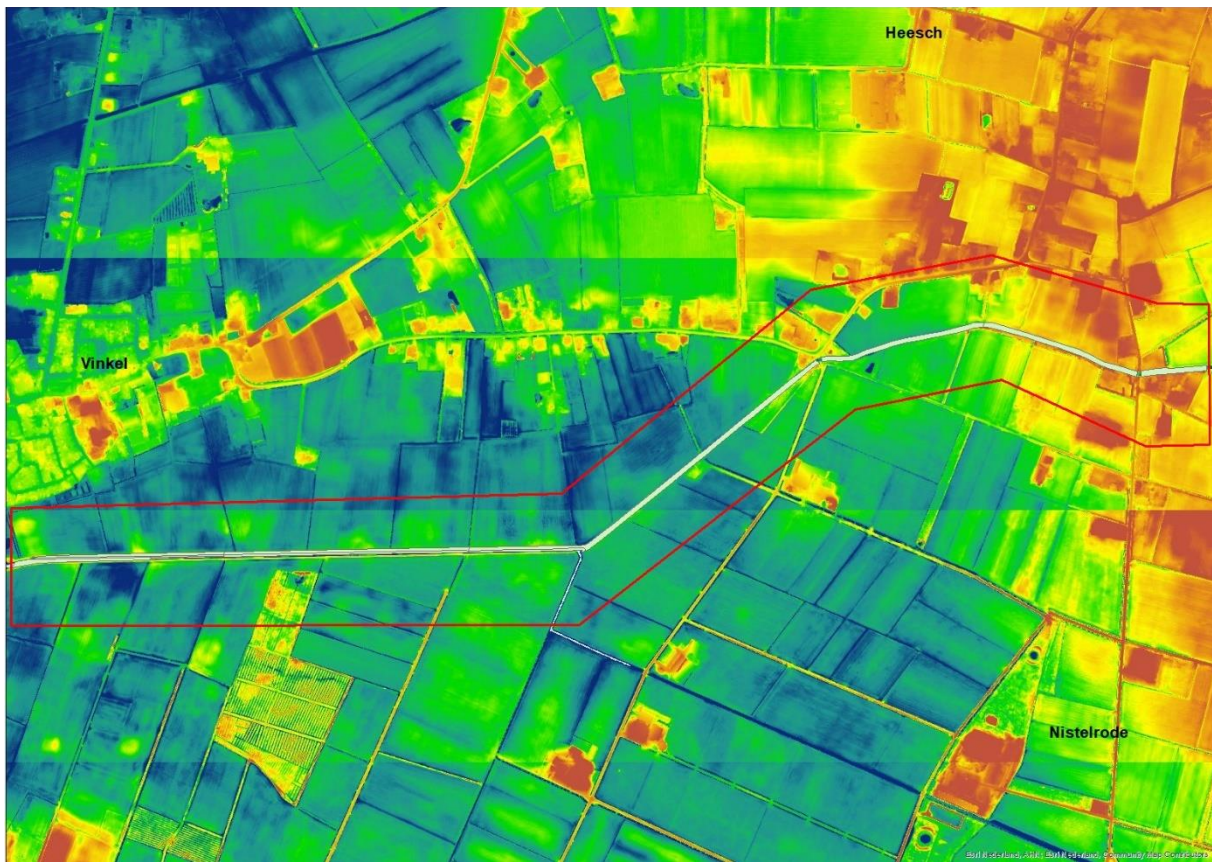
De gemiddelde grondwaterstand in het gebied is te vinden in onderstaande tabel.

GHG (cm-mv)	GLG (cm-mv)	GVG (cm-mv)	Grondwatertrap
40-60	100-120	60-80	IV

Tabel 2 Grondwaterstanden Groote Wetering

1.2.5 Hoogteligging

De Grootte Wetering stroomt door een gebied met een variërende hoogte van +5.77 NAP tot +6.85 NAP. Opvallend zijn een aantal lager gelegen percelen in het westen van het gebied tussen de Grootte Wetering en Vinkel.

Figuur 5 Actueel Hoogtebestand Nederland Grootte Wetering (Bron: Esri Nederland)

1.2.6 Flora en fauna

De omgeving van het traject bestaat voornamelijk uit grasland en akkerpercelen met enkele bospercelen. In de Grootte Wetering komen de kleine modderkruiper en andere algemeen voorkomende vissoorten voor, zoals snoek, biermpje en riviergrondel. Ook komt mogelijk incidenteel de grote modderkruiper in de waterloop voor. In de omgeving van de Grootte Wetering is het voorkomen van de alpenwatersalamander, poelkikker en kamsalamander uitgesloten. Wel kunnen algemeen voorkomende amfibieën als groene kikker en gewone pad langs de waterloop voorkomen. Op het traject zijn geen nesten van broedvogels van categorie 1-4 van jaarrond beschermde soorten, zoals buizerd of boomvalk, aangetroffen. Wel komen algemene watervogels op het traject voor, zoals waterhoen en meerkoet. Deze kunnen broeden in de oevers van de Grootte Wetering. De Grootte Wetering maakt deel uit van het leefgebied van das en kleine marterachtigen. Verblijfplaatsen van deze soorten zijn niet aanwezig. Ook komen algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren als konijn, mol en verschillende muissoorten voor langs de Grootte Wetering. De bomenrijen langs de watergang fungeren mogelijk als vliegroute en foerageergebied voor vleermuizen..

1.3 VISIE OP HET PROJECTGEBIED

1.3.1 Visie op de inrichting

In de EVZ Groote Wetering worden houtwallen, bomenrijen en bosschages aangebracht, waardoor het leefgebied voor de das en struweelvogels ontstaat. Voor de aan water gebonden doelsoorten wordt de lager gelegen oever vergraven, zodat een flauw talud/natuurvriendelijke oever ontstaat. Hier ontstaat een water- en moeraszone, die geschikt is als paaigebied voor vissen en als leefgebied voor libellen. Voor de doelgroep amfibieën worden meerdere poelen aangelegd en enkele struwelen. Hierdoor ontstaat zowel voortplantingswater zonder vissen als landhabitat en overwinteringsmogelijkheden. Dagvlinders profiteren van de bloemrijke ruigte, die op de droge delen van de EVZ is voorzien.

1.4 De ingreep

Dit hoofdstuk geeft een beschrijving van de uitvoeringsmaatregelen die nodig zijn voor natuurontwikkeling langs de Grootte Wetering. De maatregelen variëren van het afgraven van bouwvoor tot het aanbrengen van struweel en bomen.

1.4.1 Algemeen

De inrichting van de EVZ bestaat uit een aantal onderdelen. In tabel 3 zijn de afzonderlijke maatregelen beschreven en is aangegeven of dit een waterstaatswerk betreft. In de volgende paragrafen zijn deze maatregelen verder beschreven. De locatie van de maatregelen zijn te vinden op de inrichtingstekening in bijlage 1.

Onderdeel	Waterstaatswerk
Aanleg natuurvriendelijke oever- en plasdraszone	Ja
Aanleg laagte	Ja
Aanleg poel	Ja
Ontwikkelen kruidenrijk grasland	Nee
Aanleg struweel en bomen	Nee

Tabel 3 Overzicht uitvoeringsmaatregelen Grootte Wetering

1.4.2 Aanleg natuurvriendelijke oever- en plasdraszone

Langs een groot deel van de waterloop wordt de oever verflauwd met een variërend talud van 1:3 tot 1:7. Hierdoor ontstaat een natuurlijke gradiënt van droog naar nat en kunnen dieren vanuit het water beter de oever betreden. De verflauwde oevers geven ruimte voor het ontstaan van plas-dras vegetatie. Dit biedt kansen voor amfibieën en insecten die hier hun leefgebied vinden. Ook de kleine modderkruiper heeft baat bij de onderwatervegetatie die hier ontstaat. Het profiel wordt tevens vergroot, waardoor het bergend vermogen toeneemt.

Maatregelen

- Ontgraven nieuw profiel met variërend talud 1:3 tot 1:7;
- Aansluiting op huidige watergang;
- Spontane ontwikkeling oeverzone.

1.4.3 Aanleg laagte

De grond rondom de waterloop wordt ca. 0,40 m afgegraven om het plangebied van de bouwvoor te ontdoen om voedselarme vegetaties te laten ontwikkelen. Verder worden op een aantal locaties wat diepere laagtes ontgraven om meer variatie in vegetatie te krijgen. Hier wordt de grond tot 0,60m afgegraven. Deze locaties zijn te vinden op de inrichtingstekening in bijlage 1.

1.4.4 Aanleg poel

Bij de Grootte Wetering worden verschillende soorten poelen aangelegd om aan de wensen van de verschillende doelsoorten te voldoen. De poelen bevinden zich ten minste 2 meter van de erfafscheiding van de aangrenzende agrarische percelen ten behoeve van het onderhoud. Ze moeten voldoende groot zijn (>500 m²), zodat deze niet snel dichtgroeien en daarmee langere tijd zonder ingrepen kunnen functioneren als voortplantingswater. Bij een tweetal poelen wordt de rand van een bos gedund om ruimte te creëren. De poelen worden onderdeel van de migratieroute van de poelkikker en kamsalamander die om de 300m een poel nodig hebben en van de rugstreeppad die om de 1000 meter geschikt voortplantingswater nodig heeft. De locatie van de poelen is te vinden op de inrichtingstekening in bijlage 1.

Rugstreepad

- Kale poelen (geen/weinig vegetatie in poel)
- Lange ondiepe zonnige noordoever, taluds 1:5-1:20 (afhankelijk van de grootte van de poel), overige taluds 1:3-1:5
- Regelmatig droogvallende poel (bodem 0,30m boven GLG)

Poelkikker en kamsalamander

- Ondergedoken waterplanten
- Lange ondiepe zonnige noordoever, taluds 1:5-1:20 (afhankelijk van de grootte van de poel), overige taluds 1:3-1:5
- Diepte afgestemd op GLG (bodem 0,50m onder GLG).
- Bodem niet meer dan 1 m onder de GLG, zodat permanente vestiging van vissen wordt voorkomen

1.4.6 Ontwikkelen kruidenrijk grasland

Op de percelen van de ecologische verbindingzone wordt kruidenrijk grasland ontwikkeld. Hierin komt ook de beschermingszone te liggen. Verder wordt het kruidenrijk grasland verlaagd, zodat de bodem schraler wordt en voedselarme vegetatie een kans krijgt.

1.4.7 Aanleg struweel en bomen

Verspreid over de gehele lengte van de EVZ wordt pleksgewijs struweel aangeplant. Hierdoor wordt de verbinding voor de das en de struweelvogels uitgebreid. Daarnaast biedt struweel leefgebied voor dagvlinders van droge habitat. Ook de kamsalamander, poelkikker en rugstreepad zullen het struweel als landbiotoop gebruiken.

Maatregelen bosschages en struweel

- Toepassen van inheems plantmateriaal en soorten die van nature voorkomen in het gebied.
- Toepassen van bloem- en besdragende soorten.

Maatregelen bomen

- Aanplanten van bomen op locatie volgens inrichtingstekening. De soorten zijn te vinden in de plantlijst, bijlage 2.
- Bomen voorzien van boompalen met boombanden.
- Bij de inrichting dient rekening gehouden te worden met de schaduwwerking van opgaande beplantingen op de gewasproductie van agrariërs.

1.5 EFFECTEN VAN HET PLAN

Op hoofdlijnen hebben de te treffen maatregelen de volgende effecten:

Hydrologisch

- In de drooglegging en afwatering van de aanliggende percelen treedt geen verandering op.
- Het waterbergend vermogen verbetert doordat het profiel ruimer wordt door de verlaging van het maaiveld.
- Het waterbergend vermogen verbetert doordat het profiel ruimer wordt door de aanleg van de natuurvriendelijke oever.

Ecologisch

- Door de verbinding met aanliggende reeds ingerichte zones, wordt de totale verbindingzone versterkt;
- Een betere verbinding en leefgebied voor de doelsoorten das, struweelvogels, kleine modderkruiper, poelkikker, rugstreeppad, kamsalamander en drijvende waterweegbree.
- Voldoen aan de invulling van de KRW door het aanleggen van natuurvriendelijke oevers.

1.6 WIJZE VAN UITVOERING

De uitvoering zal geschieden op eigendommen van Waterschap Aa en Maas, gemeente Bernheze en Staatbosbeer, grenzend aan gronden van particuliere grondeigenaren. De uitvoering bestaat voornamelijk uit natuur- en cultuurtechnisch grondwerk.

De maatvoering van de toekomstige situatie is in de inrichtingstekening zo nauwkeuring mogelijk weergegeven. Bij start van de uitvoering wordt de maatvoering in het veld gecontroleerd. Bij afwijkingen wordt nader bekeken welke aanpassingen benodigd zijn. In de inrichtingstekeningen zijn enkele profielen opgenomen, deze geven een indicatie van het gewenste profiel van de oever/watergang/poel. Vanwege de grofmazigheid van de uitvoeringswerkzaamheden zijn kleine afwijken van deze profielen mogelijk. Deze worden in de verdere planuitwerking verfijnd en ook tijdens de uitvoering naar aanleiding van de situatie in het veld aangepast.

De planning voor het verdere verloop van het project is zoals in onderstaande tabel weergegeven.

Planning	
1 ^e helft 2021	vaststelling ontwerp projectplan door DB
3 ^e kwartaal 2021	Uitvoeringsvoorbereiding en vergunningen
3 ^e kwartaal 2022	Bestuurlijke besluitvorming – vaststelling AB van definitief projectplan, aanbesteding en start uitvoering
4 ^e kwartaal 2022- 2 ^e kwartaal 2023	Uitvoering en afronding

Tabel 4 Planning

1.6.1 Technische uitvoering en planning

Vanuit de voorgaande inrichtingsmaatregelen en de (beleids)kaders beschreven in deel 1.2 van dit projectplan is het noodzakelijk voorafgaand aan de realisatie van de inrichtingsmaatregelen meldingen te doen, vergunningen en/of ontheffingen aan te vragen. De voorwaarden die voortvloeien uit de bovengenoemde vergunningen, ontheffingen en meldingen worden in de voorbereiding en uitvoering opgenomen.

1.6.2 Uitvoeringsvoorwaarden

Bij het opstellen van dit projectplan zijn diverse onderzoeken verricht waarvan de uitkomsten meegenomen zijn in dit projectplan. Vanuit deze onderzoeken worden de volgende uitvoeringsvoorwaarden gesteld:

- Flora en faunaonderzoek: Ten behoeve van de inrichting van de delen van de EVZ is een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Belangrijkste voorwaarden die hier uit volgen zijn dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels en buiten de voortplantingsperiode van vissen en amfibieën uitgevoerd moeten worden. Verder moeten de werkzaamheden overdag plaatsvinden om verstoring van de vleermuizen te voorkomen.
- Archeologie: Aan de hand van het bureauonderzoek door BODAC is geconstateerd dat binnen de projectgrenzen een hoge verwachting voor archeologische resten geldt. Het wordt geadviseerd om over de gehele lengte van het tracé verkennend booronderzoek uit te voeren. Afhankelijk van het vervolg van het onderzoek zijn hier aanvullende uitvoeringsvoorwaarden van toepassing.
- Explosieven: Aan de hand van het bureauonderzoek, dat is uitgevoerd door BODAC, is geconstateerd dat binnen de projectgrenzen van de Groote Wetering een deel van het gebied als verdacht wordt gekwalificeerd op ontplofbare oorlogsresten. Daar waar het verdachte gebied en het opsporingsgebied elkaar overlappen wordt geadviseerd om vervolgonderzoek uit te voeren. Afhankelijk van het vervolgonderzoek zijn hier aanvullende uitvoeringsvoorwaarden van toepassing.

1.7 TE TREFFEN VOORZIENINGEN

1.7.1 Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering

De volgende maatregelen worden getroffen om gevolgen van de uitvoering van het plan zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken:

Bodem

- Indien noodzakelijk worden rijplaten toegepast om structuurbederf van de bodem te voorkomen;
- Rij- en werkstroken zullen na afloop van de werkzaamheden worden hersteld middels het woelen, het frezen en/of het inzaaien van de desbetreffende grond;
- Tijdens de uitvoering wordt er natuurtechnisch gewerkt. Er worden kansen voor natuurontwikkeling gecreëerd door het aanbrengen van microreliëf in de afwerking van afgegraven delen, door het voorkomen van losse grond, door het doordacht behandelen van de aanwezige grondlagen, door het vermijden van bodemverstoring en verdichting en het ontzien van bestaande natuur- en gebiedswaarden.

Flora en fauna

- Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden wordt gewerkt conform de Gedragscode Wet natuurbescherming voor waterschappen.
- Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld, waarin de mitigerende maatregelen zijn vastgesteld;
- Werkzaamheden worden zoveel mogelijk buiten de kwetsbare periode van soorten uitgevoerd of er worden maatregelen genomen om het werkkerrein voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt te maken;
- Door bij de uitvoering van de werkzaamheden één richting op te werken worden de vluchtmogelijkheden voor dieren opgehouden.

Omgeving

- Tijdens de uitvoeringswerkzaamheden zullen extra vervoersbewegingen van vrachtauto's (in het projectgebied) plaatsvinden. In het nog op te stellen bestek wordt bekeken hoe de overlast van deze vervoersbewegingen en de bijbehorende overlast (zoals stofvorming) zoveel mogelijk kan worden beperkt;
- Aanliggende percelen en eigendommen blijven tijdens uitvoering beschikbaar.

1.7.2 Financieel nadeel

Als gevolg van dit projectplan is geen financiële schade voorzien die aan de uitvoering van het project in de weg staat.

Indien een belanghebbende ten gevolge van dit besluit toch schade lijdt of zal lijden, die redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en ten aanzien waarvan de vergoeding niet of niet voldoende anderszins is verzekerd, kan op grond van artikel 7.14 van de Waterwet een verzoek om schadevergoeding worden ingediend. Voor de wijze van indiening van een dergelijk verzoek en voor de procedure wordt verwezen naar Verordening schadevergoeding.

1.8 LEGGER, BEHEER EN ONDERHOUD

1.8.1 Legger

Als gevolg van de in dit projectplan opgenomen maatregelen is aanpassing van de Legger aan de orde. Na afloop van de werkzaamheden worden waterlopen, stuwen en overige kunstwerken in de legger van het waterschap opgenomen dan wel aangepast. Op dit moment staat de waterloop nog geregistreerd met een meanderzone of zogenoemd profiel van vrije ruimte. Dit profiel van vrije ruimte bedraagt nu 25 meter aan beide zijden van de waterloop, gemeten vanaf de insteek. Na uitvoering van dit projectplan wordt de zonering opgenomen met de begrenzing die in dit projectplan staat weergegeven.

De legger beschrijft de eisen naar ligging, vorm, afmeting en constructie waaraan waterstaatswerken op grond van waterstaatkundige eisen moeten voldoen. De legger volgt de waterstaatkundige besluitvorming, zoals de vaststelling van het onderhavige projectplan. Tegen deze vaststelling staat rechtsbescherming open (zie Deel III van dit plan).

Dit wil overigens niet zeggen dat er geen sprake kan zijn van geringe, niet fundamentele, afwijkingen tussen het oorspronkelijke plan en de daadwerkelijke uitvoering van de maatregelen. De uiteindelijke maatvoering (dus na de revisiemeting) is bepalend voor de nieuwe legger.

1.8.2 Beheer en onderhoud

Om de watergang goed en veilig te kunnen onderhouden wordt er gebruik gemaakt de beschermingszone die langs de waterloop ligt. Dit is een 5 m brede zone die vrij moet zijn van obstakels zodat onderhoud vanaf de oever mogelijk is. In het ontwerp is rekening gehouden met bereikbaarheid en toepasbaarheid voor machines in verband met doelmatige inzet middelen en meervoudig ruimtegebruik.

De inrichtingseisen ten aanzien van beheerbaarheid zijn meegenomen in dit projectplan en afgestemd op de bestaande onderhouds- en begrazingsplannen. De doelstelling is om zoveel mogelijk aan te sluiten bij het bestaande beheer- en onderhoudsplan 'Beheerplan watersysteem 2016-2021'.

1.8.2.1 Onderhoud

De beschermingszone van 5 m sluit aan zowel de west- als oostzijde aan op een bestaand onderhoudspad. De zones liggen aan beide zijden van de waterloop, maar de inrichting van de EVZ zorgt ervoor dat het onderhoud niet evenredig aan beide zijden van de watergang uitgevoerd wordt. Aan de oostzijde van dit traject bevinden zich enkele obstakels, zoals bomen, binnen de beschermingszone die verwijderd worden om het onderhoud uit te kunnen voeren. In het vervolgtraject worden afspraken met agrariërs en particulieren over het onderhoud en maaisel vastgelegd.

1.8.2.2 Onderhoudstaken

In deze paragraaf worden de onderhoudstaken beschreven. Verder worden de perioden weergegeven waarin de werkzaamheden plaatsvinden.

Oever- en plasdraszone

Ontwikkelingsbeheer (3-5 jaar na aanleg)

Periode van onderhoud:

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec

De oever- en plasdraszone wordt twee keer per jaar in fases gemaaid en afgevoerd, bij voorkeur in de perioden zoals aangegeven in de groene blokken hierboven. Per maaibeurt blijft ongeveer 30% van de vegetatie staan (bij voorkeur in mozaïek patroon/blokken). Jaarlijks wordt het houtopschot binnen de oever- en plasdraszone verwijderd. In de periode juni/juli moet extra goed worden gelet op broedende vogels, door gefaseerd te maaien blijft er leef- en foerageergebied behouden maar het uitmaaien van nesten moet worden voorkomen.

Instandhoudingsbeheer

Periode van onderhoud:

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec

Eenmaal per twee á drie jaar gefaseerd maaien en afvoeren. Per maaibeurt ongeveer 30% van de vegetatie laten staan (bij voorkeur in mozaïek patroon/blokken). Jaarlijks wordt het houtopschot binnen de oever- en plasdraszona verwijderd.

Begrazingsbeheer met schapen

Periode van onderhoud:

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec

Bij begrazing met schapen geniet drukbegrazing de voorkeur, dit houdt in dat er in bovengenoemde periode 3x een korte periode van maximaal 7 dagen schapen ingeschaard worden. Dit is mede afhankelijk van de biomassa en dient per traject bepaald te worden in overleg met de adviseur ecologie.

Poel

Instandhoudingsbeheer

Periode van onderhoud:

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec

Gefaseerd: 50%

Houtopschot aan de zuidzijde verwijderen.

Maximaal 30% van de noordelijke oeverlengte is begroeid met inheems bomen en/of struiken.

Bagger eenmaal per zeven/veertien jaar gefaseerd verwijderen, indien mogelijk met baggercyclus watergang. Nooit meer dan 60% baggeren i.v.m. behoud van fauna. Specie direct nalopen op amfibieën en vervolgens afvoeren. Vis niet terugzetten in de poel, maar in aangrenzend water of als dit niet geschikt is op groter water. De reeks van poelen niet tegelijk in één jaar onderhouden maar verspreid over meerdere jaren, waarbij poelen worden 'overgeslagen'.

Periode van onderhoud:

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec

Kruidenrijk grasland

Ontwikkelingsbeheer (3-5 jaar na aanleg)

Periode van onderhoud:

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec

Het kruidenrijk grasland wordt twee keer per jaar in fases gemaaid en afgevoerd, bij voorkeur in de perioden zoals aangegeven in de groene blokken hierboven. Per maaibeurt blijft ongeveer 30% van de vegetatie laten staan (bij voorkeur in mozaïek patroon/blokken). Jaarlijks wordt het houtopschot verwijderd.

In de periode juni/juli moet extra goed worden gelet op broedende vogels, door gefaseerd te maaien blijft er leef- en foerageergebied behouden maar het uitmaaien van nesten moet worden voorkomen.

Instandhoudingsbeheer

Periode van onderhoud:

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec

Er wordt in fases gemaaid. Per maaibeurt blijft ongeveer 30% van de vegetatie laten staan (bij voorkeur in mozaïek patroon/blokken). Jaarlijks wordt het houtopschot verwijderd.

Begrazingsbeheer met schapen

Periode van onderhoud:

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec

Bij begrazing met schapen geniet drukbegrazing de voorkeur, dit houdt in dat er in bovengenoemde periode 3x een korte periode van maximaal 7 dagen schapen ingeschaard worden. Dit is mede afhankelijk van de biomassa en dient per traject bepaald te worden in overleg met de adviseur ecologie.

Struweel – bosschages, houtwallen en solitaire bomen

Ontwikkelingsbeheer (2-3 jaar na aanleg)

Het ontwikkelingsbeheer is gericht op het aanslaan van de aanplant, zodat de beplanting in een later stadium kan uitgroeien tot het gewenst beeld. Maatregelen die daarvoor genomen kunnen worden zijn:

(On)kruidbestrijding: De eerste 2 á 3 jaar overmatige kruidengroei verwijderen. Als richtlijn kan men aanhouden dat de toppen van de aanplant boven de kruiden moeten blijven uitsteken. Het beste kan er worden gemaaid.

Niets doen: Na aanplant niets meer doen. Er kan hierbij een uitval optreden van 30%. Vaak ontstaan na een aantal jaren structuurrijke bosjes. Dit bespaart bovendien latere dunningskosten.

Periode van onderhoud:

Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec

Gefaseerd: maximaal 30% uitdunnen per 5 jaar.

Takkenhout niet versnipperen maar op rillen leggen bij voldoende ruimte, indien geen ruimte afvoeren.

Technische voorzieningen

Hieronder verstaan we poorten, klaphekjes en rasters. Het jaarlijks onderhoud bestaat uit een inspectie en wanneer er onvolkomenheden zijn dienen deze direct gerepareerd te worden.

Inspectie

- Palen (beschadiging, stand);
- Punt- en spandraden (bevestiging, spanning);
- Gaas (Beschadiging, stand, sluiting);
- Aansluiting op ondergrond (voorkomen dat dieren er ondergaan);
- Aanwezigheid obstakels (voorkomen dat dieren via obstakel over raster klimmen);
- Aansluiting op kunstwerken;
- Controle poorten (toegankelijkheid, ruimte onder poort, afsluitbaarheid).

1.9 SAMENWERKING

In onderstaande alinea wordt kort beschreven op welke manier de verschillende partijen hebben samengewerkt om te komen tot dit projectplan en de voorgenomen inrichting. Daarnaast is opgenomen hoe de communicatie naar de burger en omgeving is georganiseerd.

1.9.1 Samenwerking

Waterschap Aa en Maas is initiatiefnemer van het project. Voor het opstellen van de inrichting en dit projectplan heeft overleg plaatsgevonden met de betreffende gemeentes. Direct aangrenzende particulieren en instanties, waarvoor de toekomstige inrichting een verandering aan hun percelen tot gevolg heeft, zijn persoonlijk geïnformeerd. De voorlopige ontwerpen zijn getoond aan de particulieren en instanties door middel van een storymap.

DEEL 2 – VERANTWOORDING

Beleid, wetten, regels en afspraken op allerlei niveaus zijn van invloed op de planvorming en realisatie van het inrichtingsplan. Het vormt een kader waarbinnen keuzes gemaakt worden. In dit hoofdstuk wordt de relatie tussen relevante wetten, regels en beleid vanuit de overheden en dit project gelegd. Deze wet- en regelgeving bieden het kader en de rechtvaardiging van het project. Dit projectplan levert primair een bijdrage aan de doelstellingen uit de Waterwet. Verder houdt het projectplan rekening met omgevingsbeleid en -regelgeving. Een project als dit heeft immers effect op hoe de omgeving eruit ziet en hoe deze door mensen ervaren wordt. Zo wordt bijvoorbeeld rekening gehouden met archeologische, cultuurhistorische en natuur- en landschappelijke waarden. Het betreft zowel beleid van het Waterschap, als beleid en regelgeving van andere overheden zoals de Europese Unie, de rijksoverheid en de provincie.

Hieronder wordt allereerst uiteengezet welke randvoorwaarden en uitgangspunten zijn gehanteerd bij het opstellen van het projectplan. Vervolgens worden de wetten, regels en het beleid beschreven, die gevolgen hebben voor het project. In het kader van het project is waterstaatkundig onderzoek verricht. In dit hoofdstuk wordt beschreven in hoeverre de resultaten van dit onderzoek de waterhuishoudkundige eisen ondersteunen. Tenslotte wordt in de conclusie onderbouwd waarom de waterstaatswerken zoals beschreven in deel 1, een juiste invulling zijn van de beleidsvrijheid binnen het beschreven kader.

2.1 WETTEN, REGELS EN BELEID

Alle initiatieven tot het nemen van (waterstaatkundige) maatregelen vinden hun basis in wetten, regels en beleid. Deze kunnen zowel een rechtvaardiging als een beperking vormen voor de in een projectplan te maken keuzes. In dit hoofdstuk wordt inzichtelijk gemaakt op welke wijze wetten en regels een rol hebben gespeeld bij de totstandkoming van het plan. De diverse wetten worden vanaf hogere overheden (Europees niveau) naar lagere (gemeentelijke) overheden beschreven, te weten:

- Kaderrichtlijn Water – Europese Unie
- Provinciaal Milieu- en Waterplan – Provincie Noord-Brabant
- Waterbeheerplan – Waterschap Aa en Maas
- Bestemmingsplannen - Gemeentes
- Waterwet – Nederlandse overheid
- Wet natuurbescherming – Nederlandse overheid
- Wet op de Archeologische Monumentenzorg – Nederlandse overheid
- Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken – Nederlandse overheid
- Wet Bodembescherming – Nederlandse overheid
- Interim omgevingsverordening – Provincie Noord-Brabant
- Conventionele explosieven – diverse wet- en regelgeving
- Keur waterschap Aa en Maas

2.1.1 Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water is opgesteld door de Europese Unie om de waterkwaliteit in Europa te verbeteren en is sinds 2000 van kracht. In de richtlijn staan afspraken die ervoor moeten zorgen dat uiterlijk in 2027 het water in alle Europese landen voldoende schoon en gezond is. De Kaderrichtlijn water bepaalt dat betrokken landen voor elk stroomgebied een stroomgebiedbeheerplan opstellen. Hierin staan milieudoelstellingen voor het grond- en oppervlaktewater. Naast de stroomgebiedbeheerplannen zijn ook maatregelenprogramma's opgesteld. Hierin staan de maatregelen om deze doelstellingen te bereiken. Voorbeelden van maatregelen zijn het verwijderen van waterbodems, het verbeteren van het zuiveringsvermogen van rioolwaterzuiveringsinstallaties en het verminderen van het gebruik van bestrijdingsmiddelen. De beheerplannen en maatregelprogramma's worden elke zes jaar herzien. De actuele plannen gelden sinds 22 december 2015. De Kaderrichtlijn Water is niet vrijblijvend. Het behalen van milieudoelen vormt een verplichting, de toestand van oppervlaktewater, grondwater en beschermde gebieden moet gerapporteerd worden. Aan de hand van die rapportage wordt bepaald welke maatregelen er genomen moeten worden. De Nederlandse implementatie van de Kaderrichtlijn Water is de Waterwet.

De op de Groote Wetering van toepassing zijnde KRW doelstellingstype is M3, gebufferd regionaal kanaal.

Met de maatregelen in dit plan worden de doelen uit het waterbeheerplan ingevuld. Indirect worden daarmee dus ook de doelen uit de Kaderrichtlijn Water gerealiseerd.

2.1.2 Regionaal Water en Bodem Programma (RWP) 2022-2027

Dit water en bodem programma is onderdeel van het planstelsel voor de wateropgaven in Nederland, samen met het Nationaal Waterprogramma en de waterbeheerprogramma's van de waterschappen. De doelen die de provincie in dit programma stelt zijn:

- Klimaat adaptief Brabant
- Een veilige leefomgeving
- Voldoende schoon water voor mens, plant en dier
- Groene groei door verduurzaming van onze grondstoffen-, energie- en voedselvoorziening

Het Regionaal Water en Bodem Programma 2022-2027 voegt de milieu- en de wateropgave samen. Het zet de koers uit voor de provinciale inzet met betrekking tot water, bodem, lucht en de overige milieuaspecten.

Dit project draagt vooral bij aan voldoende schoon water voor mens, plant en dier.

2.1.3 Waterbeheerplan 2022-2027 (Waterschap Aa en Maas)

Het waterbeheerplan van Waterschap Aa en Maas beschrijft de doelen die ze willen bereiken. De doelen zijn op het gebied van waterveiligheid, schoon water, klimaatbestendig en gezond watersysteem. Het beheer van water door het waterschap bepaalt mede dat mensen en dieren in Noordoost-Brabant leven in een veilige, schone en prettige omgeving.

Op het vlak van natuurlijk water heeft het waterschap de volgende doelen gesteld:

- Goede bescherming tegen overstromingen vanuit de maas;
- Een hydrologisch en ecologisch goed functionerend watersysteem;
- Goed transport en een goede zuivering van het afvalwater.

2.1.4 Bestemmingsplannen (gemeente)

's-Hertogenbosch

Het vigerende bestemmingsplan waar het plangebied deel van uit maakt, is het Bestemmingsplan 'Buitengebied Maasdonk 2012', vastgesteld op 23-04-2014. In dit bestemmingsplan valt het plangebied binnen de volgende, voor dit project relevante, bestemmingen en aanduidingen:

- Enkelbestemming – Agrarisch met waarden – landschapswaarden
- Enkelbestemming – water
- Gebiedsaanduiding – Zoekgebied – watersystemen
- Gebiedsaanduiding – EHS- ecologische verbindingzone
- Gebiedsaanduiding – EHS – natuur

De voor 'Agrarisch met waarden - Landschapswaarden' aangewezen gronden zijn bestemd voor behoud, herstel en/of ontwikkeling van de landschapswaarden en natuurwaarden in het algemeen en in het bijzonder voor:

- waterretentie, natuurvriendelijke oevers en het onderhouden van de waterloop voor zover de gronden zijn gelegen binnen 10 m van de bestemming 'Water' en voor zover de gronden zijn gelegen ter plaatse van de aanduiding 'ehs - ecologische verbindingzone';

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor instandhouding en ontwikkeling van ter plaatse voorkomende natuur- en landschapswaarden.

Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden) van het bevoegd gezag op de met 'EHS – ecologische verbindingzone' aangeduide gronden de volgende werkzaamheden, geen bouwwerken zijnde, uit te voeren:

- het verlagen, vergraven, ophogen of egaliseren van de bodem;
- het diepploegen, diepwoelen of het uitvoeren van andere ingrepen in de bodem, waaronder ook begrepen de aanleg van leidingen, allen dieper dan 0,60 m onder maaiveld, waarbij de kruidlaag volledig wordt omgeploegd, alsmede de aanleg van drainage ongeacht de diepte tenzij het gaat om vervanging van bestaande drainage;
- het graven, dempen, dan wel verdiepen, vergroten of anderszins herprofilen van waterlopen, watergangen, greppels, kolken en overige natuurlijke oppervlaktewateren, alsmede het anderszins verlagen van de waterstand;
- het vellen of rooien van bos, alsmede het verwijderen van landschapselementen;
- het aanleggen, verbreden en verharderen van wegen, paden en parkeergelegenheden, alsmede het aanbrengen van oppervlakteverhardingen groter dan 100 m²;
- het verwijderen van onverharde wegen of paden;
- het aanbrengen van onder- en bovengrondse leidingen, constructies, installaties en apparatuur.

Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden) van het bevoegd gezag op met 'EHS – natuur' aangeduide gronden de volgende werkzaamheden, geen bouwwerken zijnde, uit te voeren:

- het verlagen, vergraven, ophogen of egaliseren van de bodem;
- het diepploegen, diepwoelen of het uitvoeren van andere ingrepen in de bodem, waaronder ook begrepen de aanleg van leidingen, allen dieper dan 0,60 m onder maaiveld, waarbij de kruidlaag volledig wordt omgeploegd, alsmede de aanleg van drainage ongeacht de diepte tenzij het gaat om vervanging van bestaande drainage;
- het graven, dempen, dan wel verdiepen, vergroten of anderszins herprofilen van waterlopen, watergangen, greppels, kolken en overige natuurlijke oppervlaktewateren, alsmede het anderszins verlagen van de waterstand;

- het vellen of rooien van bos, alsmede het verwijderen van landschapselementen;
- het aanleggen, verbreden en verharderen van wegen, paden en parkeergelegenheden, alsmede het aanbrengen van oppervlakteverhardingen groter dan 100 m²;
- het verwijderen van onverharde wegen of paden;
- het aanbrengen van onder- en bovengrondse leidingen, constructies, installaties en apparatuur.

Het is verboden zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden) van het bevoegd gezag op de met 'Zoekgebied – watersystemen' aangeduide gronden de volgende werkzaamheden, geen bouwwerken zijnde, uit te voeren:

- het verlagen, vergraven, ophogen of egaliseren van de bodem;
- het diepploegen, diepwoelen of het uitvoeren van andere ingrepen in de bodem, waaronder ook begrepen de aanleg van leidingen, allen dieper dan 0,60 m onder maaiveld, waarbij de kruidlaag volledig wordt omgeploegd, alsmede de aanleg van drainage ongeacht de diepte tenzij het gaat om vervanging van bestaande drainage;
- het graven, dempen, dan wel verdiepen, vergroten of anderszins herprofilen van waterlopen, watergangen, greppels, kolken en overige natuurlijke oppervlaktewateren, alsmede het anderszins verlagen van de waterstand;
- het aanleggen, verbreden en verharderen van wegen, paden en parkeergelegenheden, alsmede het aanbrengen van oppervlakteverhardingen groter dan 100 m²;
- het verwijderen van onverharde wegen of paden;
- het aanbrengen van onder- en bovengrondse leidingen, constructies, installaties en apparatuur.

Bernheze

Het vigerende bestemmingsplan waar het plangebied deel van uit maakt, is het Bestemmingsplan Buitengebied Bernheze vastgesteld op 08-10-2014. In dit bestemmingsplan valt het plangebied binnen de volgende, voor dit projectplan relevante, bestemmingen en aanduidingen:

- Enkelbestemming – Agrarisch met waarden – leefgebied struweelvogels
- Enkelbestemming - Agrarisch
- Enkelbestemming – Natuur
- Dubbelbestemming – Waarde – Archeologie 3
- Dubbelbestemming – Waterstaat – Beschermingszone watergang
- Gebiedsaanduiding – Behoud herstel watersysteem
- Gebiedsaanduiding – milieuzone – boringsvrije zone
- Gebiedsaanduiding – wro zone – ecologische verbindingzone
- Gebiedsaanduiding – wro zone – natuurontwikkelingsgebied

De voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- het behoud, bescherming en/of herstel van de aanwezige landschappelijke en ecologische waarden;
- het behoud, bescherming en/of herstel van de aanwezige droge en natte natuurwaarden;
- het behoud, bescherming en/of herstel van de aanwezige cultuurhistorische en archeologische waarden;
- behoud van kleine bosgebieden;
- behoud van landschapselementen;
- de verwezenlijking, het behoud en het beheer van een ecologische verbindingzone ter plaatse van de aanduiding 'wro-zone - ecologische verbindingzone';
- de verwezenlijking en het behoud, beheer en herstel van watersystemen ter plaatse van de aanduiding 'behoud/herstel watersysteem';

De voor 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

- de verwezenlijking en het behoud, beheer en herstel voor watersystemen ter plaatse van de aanduiding 'behoud/herstel watersysteem'.

Ter plaatse van de aanduiding 'milieuzone - boringsvrije zone' zijn gronden mede bedoeld voor bescherming van de daarin aanwezige beschermde kleilaag. De regels ter bescherming van de boringsvrije zone, zoals vermeld in de Provinciale Milieuverordening zijn van toepassing.

De voor 'Waarde - Landschapselementen' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming, mede bestemd voor instandhouding en herstel van de in het buitengebied aanwezige kleine landschapselementen en de daarmee samenhangende landschappelijke en natuurlijke waarden.

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning op de 'waarde – archeologie 3' aangewezen gronden de volgende andere-werken uit te voeren:

- het ophogen, egaliseren en ontginnen van gronden;
- het bodemverlagen of afgraven van gronden;
- het uitvoeren van grondbewerkingen dieper dan 0,40 m vanaf maaiveld;
- het aanbrengen van diepwortelende beplantingen;
- het aanleggen of verharderen van wegen, rijwielpaden, banen of parkeergelegenheden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;
- het aanbrengen van ondergrondse of bovengrondse transport- energie- of telecommunicatieleidingen en de daarmee verband houdende constructies.

2.1.5 Waterwet

De Waterwet eist dat de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk (een waterstaatswerk is ook een oppervlaktewater) gebeurt volgens een door het waterschap vast te stellen projectplan. Een projectplan is een waterstaatkundig besluit waartegen rechtsbescherming open staat.

Het waterschap voert dit plan uit om te voldoen aan de doelen van de Waterwet. De doelen van de Waterwet worden voor het beheersgebied van Waterschap Aa en Maas nader uitgewerkt door middel van de thema's in het Waterbeheerplan:

- Voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste (waterkwantiteit: veilig en woonbaar beheersgebied en voldoende water) in samenhang met:
- Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen (waterkwaliteit: schoon water, natuurlijk water) en;
- Vervulling van maatschappelijke functies (zoals schoon water, natuurlijk en recreatief water) van watersystemen.

2.1.6 De Keur

De Keur is een aanvulling op regels uit de Waterwet. De Keur is van toepassing op de rivieren, beken, sloten, grondwater en waterkeringen die in beheer zijn bij het waterschap. In de Keur van waterschap Aa en Maas zijn verbodsbepalingen opgenomen, waarmee inbreuk van derden op het watersysteem kunnen worden voorkomen. Voor wijzigingen in de natte infrastructuur en voor obstakels en activiteiten op onderhoudsstroken langs leggerwateren kan in uitzonderingsgevallen een vergunning van de Keur worden verleend. Onder wijzigingen in de natte infrastructuur vallen o.a.:

- De aanleg van nieuwe of het dempen van bestaande oppervlaktewaterlichamen,
- Het wijzigen van het profiel van bestaande oppervlaktewaterlichamen,
- Het verbinden van oppervlaktewaterlichamen,
- Het aanbrengen van werken, zoals duikers, buizen, stuwen, steigers, bruggen en taludafwerking.
- Het aanbrengen dan wel verwijderen van (opgaande) beplanting en boomgroepen.

2.1.7 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming is de Nederlandse wet die de bescherming van natuurgebieden, soorten en bos regelt. De wet is vanaf 1 januari 2017 van kracht en vervangt drie eerdere wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. In de Wet natuurbescherming staat beschreven dat de verstoring van bedreigde inheemse plant- en diersoorten verboden is. Voor het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen verplicht de Wet natuurbescherming de bestaande natuurwaarden in kaart te brengen en indien nodig passende maatregelen te treffen voor het beschermen en in stand houden van de beschermde soorten.

Aan de hand van het Flora en Fauna onderzoek blijkt dat voor de soortgroepen beschermde vaatplanten, vleermuizen, reptielen en ongewervelden negatieve effecten uitgesloten zijn. Verder blijkt uit het onderzoek dat voor de grondgebonden zoogdieren, vissen, overige broedvogels en amfibieën niet kan worden uitgesloten dat negatieve effecten optreden, waardoor mitigerende maatregelen nodig zijn bij de uitvoering. Deze maatregelen worden in een ecologisch werkprotocol verder uitgewerkt.

2.1.8 Wet op de Archeologische Monumentenzorg

De Wet op de Archeologische Monumentenzorg beoogt het culturele erfgoed (en vooral het archeologische erfgoed) te beschermen. Archeologisch erfgoed is alle fysieke overblijfselen, zowel in als boven de grond, die bijdragen aan het verkrijgen van inzicht in menselijke samenlevingen uit het verleden.

De uitgangspunten van de nieuwe wet:

- Archeologische waarden moeten zoveel mogelijk in de bodem worden bewaard en alleen opgegraven als behoud in de bodem (in situ) niet mogelijk is.
- Vroeg in de ruimtelijke ordening al rekening houden met archeologie.
- Initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen moeten in een vroegtijdig stadium aangeven hoe ze met eventuele archeologische waarden bij bodemverstorende ingrepen omgaan. Dit houdt in: een verplichting tot vooronderzoek bij werkzaamheden die de grond gaan verstoren. De invoering hiervan wordt geregeld via bestemmingsplannen en vrijstellingen, de mer-plichtige activiteiten en ontgrondingen.
- Bodemverstoorders betalen archeologisch onderzoek en mogelijke opgravingen. De kosten voor noodzakelijke archeologische werkzaamheden komen ten laste van de initiatiefnemer tot de bodemverstorende activiteit.

Aan de hand van het bureauonderzoek, dat is uitgevoerd door BODAC, is geconstateerd dat binnen de projectgrenzen van de Groote Wetering een hoge verwachting voor archeologische resten geldt. In dit gebied wordt in het vervolgproces over de gehele lengte van het tracé verkennend booronderzoek uitgevoerd.

In dit plangebied zijn een aantal elementen met cultuurhistorische waarde aanwezig. Deze dienen vrij te blijven van struweelbeplanting en grondroerende werkzaamheden om het karakter te behouden.

2.1.9 Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken

De Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken (WIBON) vervangt de in 2008 ingevoerde WION. De wet is sinds 31 maart 2018 van kracht. Doel van de WIBON is gevaar of economische schade door beschadiging van ondergrondse kabels of leidingen (zoals bijvoorbeeld: water-, elektriciteit-, gas- en telecomleidingen) te voorkomen.

Het Agentschap Telecom, onderdeel van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, ziet toe op de handhaving van de wet.

Als voorbereiding op de werkzaamheden heeft idverde Advies een oriënterende KLIC-melding uitgevoerd. In onderstaande tabel is een overzicht van kabels en leidingen in het plangebied opgenomen.

LOCATIE	TYPE LEIDING
Ten hoogte van Sterrewacht Halley	Buisleiding gevaarlijke inhoud
Ten hoogte van Sterrewacht Halley	Data kabel
Ten hoogte van Sterrewacht Halley	Laagspanning
Ten hoogte van Sterrewacht Halley	Drukriolering
Zuidzijde Grote Wetering	Vrijerval riolering
Kruising Vinkelsestraat en Bleekseweg	Waterleiding
Kruising Vinkelsestraat en Bleekseweg	Datakabel
Kruising Vinkelsestraat en Bleekseweg	Gasleiding
Kruising Vinkelsestraat en Bleekseweg	Laagspanning
Loosbroeksestraat	Middenspanning
Loosbroeksestraat	Datakabel
Loosbroeksestraat	Drukriool
Loosbroeksestraat	Gasleiding

In het vervoltraject worden de aanvullende eisen op de Velin opgevraagd voor de buisleiding gevaarlijke inhoud en de gasleidingen.

2.1.10 Wet Bodembescherming

De Wet Bodembescherming stelt regels om de bodem te beschermen, het bevat de voorwaarden die verbonden zijn aan het verrichten van handelingen in of op de bodem. De wet heeft uitsluitend betrekking op landbodems, waarbij het grondwater als onderdeel van de bodem wordt gezien. Primair komt bescherming en sanering in de wet aan bod. Wat betreft bodembescherming bestaat de wet uit een regeling waarin de (zorg)plicht voor veroorzakers is opgenomen.

Uit het bodemonderzoek blijkt dat alle grondmengmonsters van landbodem zijn beoordeeld als altijd toepasbaar. Op basis van de resultaten van de waterbodem zijn de monsters beoordeeld als vrij toepasbaar en verspreidbaar. De resultaten van PFAS onderzoek geven aan dat alle monsters voldoen aan bodemfunctieklasse Landbouw/Natuur op één monster van waterbodem na welke voldoet aan bodemfunctieklasse Wonen. Het monster met de klasse Wonen mag niet worden verspreid over de landbodem, doordat er een hogere waarde van Cadmium is aangetroffen.

2.1.11 Interim omgevingsverordening

Voor het realiseren van het project is de Interim Omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant van toepassing. De regeling vervangt diverse verordeningen, zoals: verordening Water, verordening Ruimte en verordening ontgroning.

In de Interim Omgevingsverordening is in *paragraaf 3.25 – Natuur Netwerk Brabant – ecologische verbindingzone* is de EVZ Grote Wetering opgenomen als onderdeel van het natuurnetwerk. Daarbij is *paragraaf 2.3.2 - Ontgronden* van toepassing op de ontgrondingsactiviteiten:

- verwijderen van de bouwvoor
- aanleg poelen
- aanleg laagtes
- aanleg natuurvriendelijke (flauwe) oever

Volgens artikel 2.33 lid a komt een project in aanmerking voor vrijstelling van vergunningsplicht met melding voor functionele ontgroningen, met een oppervlakte groter dan 2.000 m², in het geval dat:

- niet dieper wordt ontgrond dan 3,00 meter beneden maaiveld;
- niet meer dan 15.000 m³ grond wordt vergraven;
- de ontgroning niet in strijd is met een ter plaatse geldend ruimtelijk besluit;

- als het de uitvoering betreft van werkzaamheden ten behoeve van de waterhuishouding, de ontgroning zich niet binnen 30 meter van de teen van een waterkering of binnen 200 meter van het aansluitpunt van een primaire waterkering op de hogere gronden plaatsvindt.

Volgens *artikel 2.33 lid b* komt een project in aanmerking voor vrijstelling van vergunningsplicht met melding als is voldaan aan ontgrondings- en herinrichtingsactiviteiten in het kader van ecologische verbindingzones, beek- en kreekherstelprojecten of een overige natuurontwikkelingsproject, die:

- in overeenstemming zijn met de vigerende gebiedsanalyse PAS of een ter plaatse geldende gebiedsanalyse PAS, het vigerend natuurbeheerplan op het moment van de melding;
- zijn opgenomen in een plan waarin de betrokken belangen bij de ontgroning zijn afgewogen en dat is voorbereid met toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

De ontgrondingsactiviteiten bij de Groote Wetering worden gedaan in het kader van het aanleggen van een ecologische verbindingzone. Hierdoor vallen de ontgrondingsactiviteiten onder de vrijstelling van artikel 2.33 lid b en is de procedure van een ontgrondingsmelding van toepassing.

2.1.12 Explosieven

Conventionele explosieven vallen onder verschillende wet- en regelgeving. In het kader van omgaan met conventionele explosieven in de bodem bij grondroerende werkzaamheden is dit de wet- en regelgeving in volgorde van belangrijkheid:

- Arbeidsomstandighedenwet, artikel 5 - de verplichting voor het doen van een risico-inventarisatie en -evaluatie.
- Arbeidsomstandighedenbesluit, artikel 4.1.b - de zorgplicht die een werkgever heeft voor de gezondheid en de veiligheid van zijn werknemers.
- Arbeidsomstandighedenregeling, paragraaf 4.2.b (wijziging opsporen conventionele explosieven, Staatscourant 10 april 2007) - hierin is bepaald dat bedrijven die werkzaamheden samenhangende met het opsporen van conventionele explosieven verrichten, in het bezit dienen te zijn van een procescertificaat opsporen conventionele explosieven.
- Beoordelingsrichtlijn voor het procescertificaat 'Opsporen Conventionele Explosieven' (BRL-OCE), versie 2007-02, d.d. 8 februari 2007 - bevat de eisen, waaraan een bedrijf moet voldoen om gecertificeerd te kunnen worden.
- Gemeentewet, openbare orde
- Wet Wapens en Munitie (Wet van 5 juli 1997, houdende regels inzake het vervaardigen, verhandelen, vervoeren, voorhanden hebben, dragen enz. van wapens en munitie).

Aan de hand van het bureauonderzoek, dat is uitgevoerd door BODAC, is geconstateerd dat binnen de projectgrenzen van Groote Wetering Loop een deel van het gebied als verdacht wordt gekwalificeerd op ontplofbare oorlogsresten. Daar waar het verdachte gebied en het onderzoeksgebied elkaar overlappen wordt geadviseerd om vervolgonderzoek uit te voeren. Verder wordt geadviseerd om voor aanvang van de werkzaamheden een protocol op te stellen met betrekking tot de handelwijze bij het incidenteel aantreffen van ontplofte oorlogsresten uit de Tweede Wereldoorlog.

2.2 CONCLUSIES

In deel II hoofdstuk 2 is aangetoond in hoeverre de waterstaatswerken in het projectplan passen binnen de doelstellingen van het nationale en regionale waterbeleid, de waterregelgeving en het geldende omgevingsbeleid. Waar de geplande waterstaatswerken conflicteren met beleid-, wet of regelgeving zijn maatregelen voorgesteld.

Voor de verschillende doelstellingen van de EVZ is in voorgaande hoofdstukken onderbouwd in welke mate en op welke manier de doelstelling wordt ingevuld.

DEEL 3 – RECHTSBESCHERMING

Dit plan is tot stand gekomen na zorgvuldig onderzoek naar alle relevante belangen en waarden en in afstemming met de kaders vanuit wetgeving en beleid. Toch kan het zijn dat belanghebbenden opmerkingen hebben op het plan en/of vinden dat hun specifieke belang onvoldoende is meegenomen. Daarvoor voorziet de wet in een inspraak- en rechtsbeschermingsprocedure. Er wordt een openbare voorbereidingsprocedure gevolgd waarbij zienswijzen door belanghebbenden kunnen worden ingebracht. Deze zullen beantwoord worden. Vervolgens wordt een nota van zienswijzen toegevoegd aan dit projectplan waarin de wijzigingen ten aanzien van zienswijze en ambtshalve wijzigingen worden toegevoegd.

3.1 PROCEDURE

3.1.1 Zienswijze

Als een ontwerp-projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Voordat het waterschap een definitieve beslissing neemt, kunnen belanghebbenden en ingezetenen gedurende deze periode hun zienswijze op dit ontwerp-projectplan kenbaar maken. Dat kan schriftelijk of mondeling.

3.1.2 Beroep en hoger beroep

Als het definitieve projectplan is vastgesteld, wordt dit bekend gemaakt. Het plan ligt gedurende zes weken ter inzage. Gedurende zes weken vanaf de dag na die waarop het besluit ter inzage is gelegd kan beroep worden ingesteld bij de rechtbank. Degenen die tijdig een zienswijze hebben ingediend en belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijzen te hebben ingediend, kunnen beroep indienen. Voor het indienen van een beroepschrift is griffierecht verschuldigd. Tegen de uitspraak van de rechtbank kan vervolgens hoger beroep worden ingediend bij de Raad van State.

3.1.3 Crisis- en herstelwet

Op de vaststelling van een projectplan is afdeling 2 van hoofdstuk 1 van de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat de belanghebbenden in het beroepschrift moeten aangeven welke beroepsgronden zij aanvoeren tegen het besluit. Na afloop van de termijn van zes weken kunnen geen nieuwe beroepsgronden meer worden aangevoerd. Belanghebbenden wordt verzocht in het beroepschrift te vermelden dat de Crisis- en herstelwet van toepassing is.

3.1.4 Verzoek om voorlopige voorziening

Het projectplan treedt na vaststelling in werking, ook al wordt er een bezwaar- of beroepschrift ingediend. Dit betekent dat de maatregelen opgenomen in het projectplan kunnen worden uitgevoerd. Om dit te voorkomen kunnen belanghebbenden gelijktijdig of na het indienen van een beroepschrift een zogenaamd 'verzoek voor het treffen van een voorlopige voorziening' aanvragen bij de Voorzieningenrechter van de rechtbank. Ook in dat geval is griffierecht verschuldigd.

DEEL 4 – BIJLAGEN

In separate bijlagen zijn de rapportages van alle onderzoeken te vinden. Hieronder volgt een lijst met de uitgevoerde onderzoeken en bijbehorende rapportages:

- I. Inrichtingstekeningen
- II. Plantlijst
- III. Resultaten onderzoeken
 - a. Explosieven
 - b. Flora en Fauna
 - c. Archeologie
- IV. Streefbeeld
- V. Begrippenlijst

Bijlage V: Begrippenlijst

Bouwvoor: De bovenste laag teelaarde. De laag waar de wortels van de plantjes in groeien

GHG: Gemiddelde Hoogste Grondwaterstand

GLG: Gemiddelde Laagste Grondwaterstand

GVG: Gemiddelde Voorjaars Grondwaterstand

Insteek: De overgang van de schuine oevertalud met het maaiveld

Instandhoudingsbeheer: Wanneer de gewenste vegetatiesamenstelling of – structuur is bereikt, wordt instandhoudingsbeheer uitgevoerd om het gewenste streefbeeld te behouden.

Ontwikkelingsbeheer: Het beheer en onderhoud in de eerste tijd na aanleg om het gewenste eindbeeld te bereiken

Waterstaatswerk: oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk.